

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
TEISĖS GRUPĖ
IŠVADA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO
„DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2017 M. KOVO 1 D. NUTARIMO NR. 149
„DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKSLO IR STUDIJŲ ĮSTATYMO ĮGYVENDINIMO“
PAKEITIMO“ PROJEKTO

TAP-22-2086; TAIS NR. 22-13399(2)

Nr.

Vilnius

Ivertinę Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 1 d. nutarimo Nr. 149 „Dėl Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo“ projekto (toliau – Projektas) atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Vadovaujantis Vyriausybės darbo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728, 19 ir 37 punktais, *kartu su teisės akto projektu rengėjas teikia ir numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažymą*, arba Projekto teikime nurodo ar, vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 6 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, atliktinas numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas. Atsižvelgiant į tai, siūlytina Projekto teikimą patikslinti.

2. Projektu tvirtinamo Valstybinių aukštųjų mokyklų reorganizavimo tvarkos aprašo (toliau – Aprašas Nr.1) tvirtinimo žyma turi būti dėstoma pagal Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298 (toliau – Rekomendacijos), 60 punkte nurodytus reikalavimus. Siūlytina patikslinti Aprašo Nr.1 žymą, atsisakant nurodytos perteklinės pirminio tvirtinimo 2017 m. kovo 1 d. nutarimu Nr. 149 žymos dalies. Ši pastaba taip pat taikoma ir Projektu tvirtinamam Trumposios pakopos ir koleginių studijų programų vykdymo universitete tvarkos aprašui (toliau – Aprašas Nr.2).

3. Siūlytina patikslinti ir Aprašo Nr.1 1 punkte įvestą trumpinį „(toliau – *Aprašas*)“ nurodyti iškart po Aprašo Nr.1 pavadinimo.

4. Aprašo Nr.1 4 punkto pirmame sakinyje nurodoma, jog aukštosios mokyklos Aprašo Nr.1 nustatyta tvarka turi teisę pateikti prašymą *Lietuvos Respublikos Vyriausybei* inicijuoti aukštosios mokyklos reorganizavimo procedūrą, tačiau to paties 4 punkto antrame sakinyje jau nurodoma, jog aukštosios mokyklos tą patį prašymą inicijuoti aukštosios mokyklos reorganizavimo procedūrą pateikia *Vyriausybei ir Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai*. Siūlytina aiškumo tikslais patikslinti Aprašo Nr.1 4 punktą aiškiai nurodant kam aukštosios mokyklos teikia prašymą inicijuoti aukštosios mokyklos reorganizavimo procedūrą.

5. Siūlytina patikslinti Aprašo Nr.1 4.1 papunktyje vartojamą formuluotę „*informaciją, kurioje nurodoma*“, atsisakant perteklinio apibūdinimo po kablelio.

6. Remiantis Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 6 punkte įtvirtintu aiškumo principu, reiškiančiu, kad teisės aktuose nustatytas teisinis reguliavimas turi būti logiškas, nuoseklus, glaustas, suprantamas, tikslus, aiškus ir nedviprasmiškas, keičiamo Aprašo Nr.1 4.2 papunktis tikslintinas, atskleidžiant „*veiksminga sąsaja su šalies visuomenės, valstybės, verslo poreikiais*“ sąvokos turinį arba nurodant, kur apibrėžta ši sąvoka turima omenyje. Minėta pastaba aktuali ir Aprašo Nr.1 5 punktui bei Aprašo Nr.1 8 punkte vartojamai sąvokai „*optimalus terminas*“ atskleisti.

7. Siūlytina patikslinti Aprašo Nr.1 4.5 papunktyje vartojamą formuluotę „*šiuo Vyriausybės nutarimu patvirtintu*“, nes ši formuluotė yra Apraše Nr.1, o ne nutarimo tekste. Ši pastaba taip pat taikoma ir Aprašui Nr.2.

8. Aprašo Nr.1 5 punkte nurodoma, jog Ministerija, gavusi Aprašo Nr.1 4 punkte nurodytus dokumentus *per 30 darbo dienų* nuo dokumentų gavimo dienos juos išnagrinėja. Siūlytina aiškumo tikslais Aprašo Nr.1 5 punktą patikslinti nurodant, ar tais atvejais, kai yra pateikiami ne visi ar netikslūs Aprašo Nr.1 4 punkte nurodyti dokumentai, 30 darbo dienų terminas yra pratęsiamas.

Atsižvelgiant į tai, siūlytina patikslinti ir Aprašo Nr.1 6 punktą paaiškinant, ar Ministerijos kreipimosi į kitas valstybines ir ekspertines institucijas dėl papildomo dokumentų įvertinimo ar išnagrinėjimo atveju Aprašo Nr.1 5 punkte nurodytas 30 darbo dienų terminas yra pratęsiamas.

9. Siūlytina patikslinti Aprašo Nr.1 9 punktą, laikantis Rekomendacijų 8 punkto nuostatų, kad *tuo atveju, kai nurodoma bendroji taisyklė ir jos išimtis, taisyklė turi būti nurodoma prieš išimtį, o išimtis dėstoma iš karto po taisyklės. Jeigu taip išdėstyti nėra galimybės, bendrojoje taisyklėje turi būti pateikiama nuoroda į išimtį nustatančią nuostatą*. Jeigu laikoma, kad teigiamas sprendimas yra taisyklė, o neigiamas – išimtis, siūlytina 9 punkte nurodyti, kad švietimo, mokslo ir sporto ministras priima vieną iš dviejų sprendimų: teikti arba neteikti Vyriausybės nutarimo dėl pritarimo reorganizuoti aukštąją mokyklą projektą. Teigiamo sprendimo atveju taikomas 10 punktas, neigiamo – 11 punktas.

10. Pažymėtina, kad nuo Aprašo Nr.1 10 punkto vartojama formuluo­ tė „*Seimo ir (ar) Vyriausybės*“ yra neteisinga, nes pagal Mokslo ir studijų įstatymo 34 straipsnio nuostatas valstybinį universitetą steigia Seimas Vyriausybės teikimu, o valstybinę kolegiją steigia Vyriausybė Švietimo ir mokslo ministerijos teikimu, t.y. šie subjektai turi atskiras teises, nepavadoja vienas kito. Siūlytina patikslinti Aprašo Nr.1 nuostatas, pažymint šių subjektų *atskirą teisę* – „Seimas ar Vyriausybė“.

11. Aprašo Nr.1 13 punkte nurodoma, jog Vyriausybei ir (ar) Seimui pritarus reorganizuoti aukštąsias mokyklas, aukštosioms mokykloms pavedama *per nustatytą terminą* parengti reorganizavimo sąlygų ir po reorganizavimo veiksiančių įstaigų (įstatų) projektus bei, suderinus juos teisės aktų nustatyta tvarka, kartu su valdymo organų sprendimais pateiktis juos Vyriausybei. Aiškumo tikslais siūlytina patikslinti minėtą punktą aiškiai įvardijant koks subjektas ir kokią atitinkamą terminą nustato.

12. Siekiant teisinio aiškumo ir nuoseklumo, siūlytina Aprašo Nr.1 1 punkte nustatytą Lietuvos Respublikos valstybinių aukštųjų mokyklų trumpinį (*toliau – aukštosios mokyklos*) nuosekliai vartoti ir Aprašo Nr.1 15 punkte.

13. Projektu tvirtinamame Apraše Nr.2 siūlytina nevertoti pasvirojo brūkšnio nurodant „trumposios pakopos / koleginių studijų“ programas. Pasvirasis (įžambusis) brūkšnys gali būti vartojamas *alternatyvai* žymėti (atitinka jungtukus „ar“, „arba“). Vis dėlto oficialioje kalboje siūlytina jo nevertoti, pakeičiant jungtukais (atkreipiamė dėmesį, kad pavadinime vartojamas jungtukas „ir“ arba skliaustais).

14. Aprašo Nr.2 2 punktą siūlytina papildyti formuluo­ te „*suprantamos taip, kaip jos*“.

15. Aprašo Nr.2 3 punktas tikslintinas keliais aspektais: atsižvelgiant į Rekomendacijų 112 punktą, ir teisingai nurodant Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos pavadinimą. Pažymėtina, kad pastaba taip pat aktuali ir 16 punktui.

16. Siūlytina Apraše Nr.2 vartojamą formuluo­ tę „*studijų kryptis (kryptys, krypčių grupės)*“ patikslinti, atsižvelgiant į Mokslo ir studijų įstatyme vartojamą formuluo­ tę „*studijų kryptys ir (arba) studijų krypčių grupės*“, nurodant „*studijų kryptis (kryptys) ir (arba) studijų krypčių grupės*“.

17. Siekiant aiškumo, siūlytina patikslinti Aprašo Nr. 2 4.2 papunktį, nurodant „*kitos ministerijos*“, atsižvelgiant į 3 punkte įvestą trumpinį „*Ministerija*“.

18. Jei Aprašo Nr.2 5 punkte nurodytu atveju iniciatyvą pradėti vykdyti tam tikros studijų krypties (krypčių, krypčių grupės) trumposios pakopos / koleginių studijų programas universitetas gali pateikti Ministerijai, tai taip ir nurodytina. Atsižvelgiant į tai, Aprašo Nr.2 5 punktas tikslintinas.

19. Siūlytina patikslinti Aprašo Nr.26 punkte nurodytus kriterijus, kiek detaliau nurodant, kas turima omenyje „*kokybė*“ ir „*tinkamumas*“.

20. Aprašo Nr.2 6.1.2 papunktyje vartojama sąvoka „*institucijos*“ keistina į sąvoką „*universiteto*“

21. Siūlytina Aprašo Nr.2 6.2.1 papunktyje vietoje skiriamojo ženklo „/“ naudoti kablelį.
22. Siūlytina Aprašo Nr.2 nuostatas dėstyti tiksliai ir aiškiai, vengiant sąlyginių formuluočių ir tariamosios nuosakos vartojimo (formuluotė „*galėtų*“ Aprašo Nr.2 7, 9 ir kt. punktuose). Siūlytina keisti į pozityvias nuostatas, pavyzdžiui, „*gali*“.
23. Aprašo Nr.2 8 punktas tikslintinas po žodžių „*nustatyta atveju – ir su*“ įrašant žodį „*valstybine*“.
24. Aprašo Nr.2 8.4 papunkčio formuluotė „*universiteto valdymo organai*“ stokoja aiškumo – ar turimi omenyje *visi* valdymo organai (tai yra, taryba, senatas, rektorius), ir ar reikia jų visų *pritarimo*, ar pakanka bent vieno iš valdymo organų pritarimo. Šiuo požiūriu reikėtų patikslinti nuostatas visame Apraše Nr.2 (10.4 papunktis ir kt.).
25. Siekiant teisinio aiškumo Aprašo Nr.2 8.5 papunktis tikslintinas, atskleidžiant „*argumentuotas finansavimo poreikis*“ sąvokos turinį arba nurodant, kur apibrėžta ši sąvoka turima omenyje (pastaba aktuali ir Aprašo Nr.2 10.3 bei 13.1.3 papunkčiams), taip pat atsisakant netinkamos formuluotės „*atveju*“ (šiuo požiūriu taip pat reikėtų patikslinti 13.1.5 papunktį ir kt.).
26. Aprašo Nr.2 10 punktas tikslintinas po žodžių „*nustatyta atveju – bendradarbiaudamas su*“ įrašant žodį „*valstybine*“.
27. Siūlytina tikslinti Apraše Nr.2 vartojamus laiko terminus, tiek siekiant teksto nuoseklumo – suvienodinti jų rašymą (pvz., Aprašo Nr.2 11 punkte nurodytą „*20 darbo dienų*“ ir 12.1, 12.2 papunkčiuose nurodytą „*2 mėnesius*“ terminus), tiek ir siekiant teisinio aiškumo.

Teisės grupės patarėja

Dovilė Liumparaitė-Butrimienė

Teisės grupės patarėja

Renata Adomaitytė-Šliogerienė

